

BÖLCS BAGOLY

Műveltségi verseny 4. osztályosok számára 2009

A feladatok megoldásait a mellékelt válaszlapra írójátok, a verseny végén csak azt kell beadnotok.

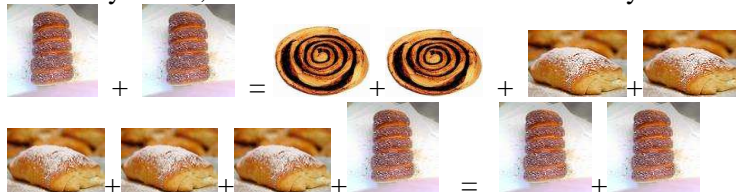
1. Kiről szól a következő szemelvény?

„Születésének 150. évfordulóját ünnepeljük ebben az évben. Az erdélyi Kisbaconban látta meg a napvilágot, így gyermekként megismerkedhetett a székely népmesék és mondák gazdag világával. Gondos nevelésben részesült: nyolcévesen már a nagyhírű székelyudvarhelyi református kollégium diákja volt, ahol felső tagozatos korában az önképzőkör lelkes tagjaként nyelveket tanult és meséket írt. Érettségi után Budapestre költözött, és a bölcsészettudományi karon megszerzett diplomájával a zsebében újságírónak állt. A magyar mese és ifjúsági irodalom máig talán legismertebb alakja. Generációk nőttek fel az általa gyűjtött és írt mesék sokaságán: a Többsincs királyfi, a Világszép Nádszálkisasszony vagy Babszem Jankó története az elmúlt majd' százötven év alatt számtalan gyereket ringatott álomba.”

2. Az előbbi szemelvény segítségével írd le születésének évszámát!

3. Az író Székelyföld szülőtte volt. A következő mondatot egészítsétek ki a helyes földrajzi nevekkal! Válasszátok ki a megfelelőket a felsoroltak közül!
Székelyföld a mai (1) területén a (2) hegyei között helyezkedik el.
SZLOVÁKIA, SZLOVÉNIA, ROMÁNIA, KÁRPÁTOK, ALPOK, URAL

4. Székelyföldön, mint hazánkban is kedvelt sütemény a kürtőskalács.

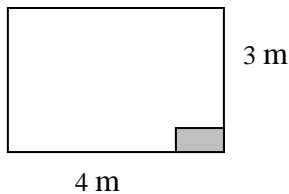
- Hány túrós bukta ér egy kürtőskalácsot?
- Hány kakaós csiga ér egy kürtőskalácsot?
- Hány forintba kerül egy kürtőskalács, ha egy túrós bukta 110Ft?
- Hány forintba kerül egy kakaós csiga?

5. Az író lakóháza 1896 – 1906 között épült Kisbaconban. Itt élt feleségével boldog házasságban, hat gyermeket nevelve. Ha idősebb korában gyermekei meglátogatták, és az ünnepi asztalnál mindenki mindenkiel koccintott, hány koccintás történt?

6. A hat testvér közül Rózsa a legfiatalabb, Marcell pedig a legidősebb. Elek öccse a két idősebb lánynak, János viszont Máriának és Flórának is bátyja. Mária Flóra után született. Írjátok fel a hat gyerek nevét koruk szerinti sorrendben!

7. Az író lakóházából halála után emlékház lett. Dolgozószobáját padlóval borították. Egy szál padló 2 m hosszú és 1 dm széles. Hány szál padlót kellett beszerezni a szoba lefedéséhez, ha a sarokban álló cserépkályha alatt nem fektettek le padlót? A cserépkályha aljának hossza 1 méter, a szélessége fél méter.

8. Egészítsétek ki a keresztrejtvény soraiban a mesecímeket! (Segítségül felsorolunk néhányat közülük.) Ha megfejtitek, megtudhatjátok, mit állított Jókai Mór a szemelvényben szereplő íróról – ezt írjátok a válaszlapra!

Babszem

A szegény ember

A halhatatlanság

Többsincs

A gazdag

Az okos

Három

Az arany

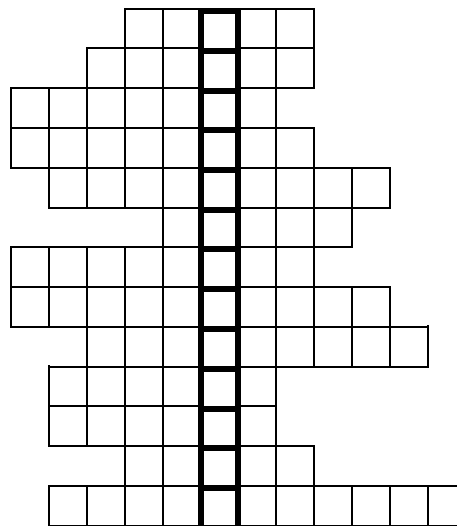
A mindentjáró

A kék

Az aranyszőrű

Az aranytojó

A vitéz

(NYÍLVESSZŐ, LILJOM, KAKASA, CSIZMADIA, MADÁR, MALMOCSKA)

9. Gyerekeknek szóló meséi közül leírtuk 5-nek a címét. Állítsátok őket ABC sorrendbe!

A SZEGÉNY EMBER SZŐLŐJE

A SZÁRNYAS KIRÁLYFI

A SZERENCSEKRAJCÁR

A SZÜRKE EMBER

A SZALMA KIRÁLY

10. A Napnyugati Király ménésében csak fehér, barna és fekete lovak vannak, összesen 27-en. Barna lovakból több van, mint a lovak fele, fehér ló pedig kétszer annyi van, mint amennyi a fekete. Hány fehér, hány fekete és hány barna ló lehet ebben a ménésben? Keressétek meg az összes lehetőséget! (Nem biztos, hogy a táblázatban annyi hely van, mint ahány megoldás!)

11. Az író rövid életrajzából kiderül, hogy egyetemi tanulmányait Budapesten kezdte. Melyik évben érkezett a fővárosba, ha az évszámot jelölő négyjegyű számról a következőket tudjuk:

- utolsó két számjegye egy magyar népmese gyűjtemény címében szereplő kétjegyű szám;
- az évszám számjegyeinek összege 23.
-

12. A mesékben gyakran apró teremtmények segítik nagyszerű ajándékokkal a hősoket. Az arany nyílvezző című mese hőse egy egérkétől kapja az arany nyílvezzőt, mert az hamuban sült pogácsáját osztotta meg vele.

Ha 3 egér 4 nap alatt 6 pogácsát eszik meg, akkor 6 egér 5 nap alatt hány pogácsát fogyaszt el?

13. A következő feladatban alaposan összekeveredtek néhány mese címének betűi. (Anagrammának nevezzük azt, ha egy mondat betűit összekeverve másik, értelmes mondatot kapunk.) Melyik mesék címét rejti a következő két anagramma?

- (1) CSORBA TÖRÖK KÉSEK
- (2) SACIVAL

14. Az egyik mesében Szélike királykisasszony futóversenyre hívja a merész vállalkozókat. Aki nem tudja legyőzni őt, azt kivégzik. Villámgyors versenyre kel Szélikével. Szélike lépésének hossza feleakkora, mint Villámgyorsé. Ugyanakkor míg Villámgyors hármát lép, addig Szélike ötöt. Villámgyors nyeri a versenyt. Amikor célba ér, Szélikének még 78 lépés van hátra. Hány lépéssel tette meg Villámgyors a verseny távját?

15. A mellékelt borítékban található alakzatokból négy darab négyzetet tudtok kirakni, amelyeken egy-egy betű szerepel. A kirakott négy betűből rakjatok ki egy olyan szót, amely a mesékben gyakran előfordul!

